

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-10-26

Diarienummer N160-1590/21

Handläggare: Zenita Källner

zenita.kallner@aldrevardomsorg.goteborg.se

Avveckling Änghagsgårdens vård- och omsorgsboende

Förslag till beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. beslutar att avveckla korttidsplatser på Änghagsgårdens vård- och omsorgsboende.

Sammanfattning

Ärendet gäller avveckling av korttidsplatser på Änghagsgårdens vård- och omsorgsboende. I samband med covid-19 genomfördes en smittskyddsåtgärd där antalet korttidsplatser halverades genom att dubbelrummen blev enkelrum. Änghagsgårdens vård- och omsorgsboende har 20 korttidsplatser och finns i lokaler som inte stöttar verksamhetens uppdrag. Därmed bidrar inte lokalerna till en effektiv verksamhet utifrån bemanning, ekonomi och kvalitet för den enskilde. Förvaltningen har pågående åtgärder för att utöka antalet korttidsplatser som ersätter dessa platser.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Göteborgs Stad befinner sig i ett läge med överkapacitet av lägenheter inom vård- och omsorgsboenden. Detta innebär att det finns möjlighet att omvandla permanenta lägenheter inom vård- och omsorgsboenden till korttidsplatser samt arbeta för att verksamheterna ska vara effektiva. Utifrån detta pågår åtgärder med att omvandla permanenta lägenheter till korttidsplatser och en översyn för att skapa en effektiv verksamhet.

Tidigare rapporter har visat på att korttidsverksamheten inte är effektiv. Kostnaderna är höga och genomsnittstiden för vistelse på korttidsplats är idag 36 dagar jämfört med målet på 14 dagar. En omställning av dagens korttidsplatser till enheter som finns i anslutning till vård- och omsorgsboenden ger möjlighet till stordriftsfördelar gällande fastighets- och kringkostnader utan att kvaliteten påverkas för den enskilde. Även nattbemanningen kan bli mer effektiv genom att skapa enheter med 32 till 35 platser under förutsättning att byggnadens utformning är lämplig.

Inom förvaltningen pågår arbete med att sänka genomsnittstiden för vistelse på korttidsplats. Behovet av antalet korttidsplatser påverkas av vistelsetiden. Kortare vistelsetid kan innebära en högre bemanning samtidigt som fler kan nyttja samma plats. Det leder till ett lägre behov av antalet korttidsplatser och därmed en totalt lägre kostnad för korttidsplatser.

Under hösten 2021 genomförs omvandling av permanenta lägenheter till korttidsplatser enligt fattat beslut av äldre samt vård- och omsorgsnämnden den 22 april 2021. Under nämndsammanträdet den 23 november 2021 kommer ytterligare ärenden gällande förslag till omvandling av permanenta lägenheter till korttidsplatser på Lövgårdets vård- och omsorgsboende samt avveckling av korttidsplatser på Hundraårgatans- samt Lillekärrs vård- och omsorgsboende behandlas.

Utifrån pågående och föreslagna åtgärder finns möjlighet att avveckla korttidsplatserna på Änghagsgårdens vård- och omsorgsboende. Verksamhetens volym är för låg för att uppnå en effektiv verksamhet utifrån bemanning, ekonomi och kvalitet för den enskilde.

Bedömning ur ekologisk dimension

Omstrukturering av antal platser genom samlokalisering kommer att innebära en mindre miljöpåverkan än nybyggnation eller ombyggnation av hus. Även om Göteborgs Stad har höga ambitioner när det gäller miljöriktigt byggande och ombyggnation kan detta enbart försvaras om det finns ett reellt behov och att det finns täckning för att belägga platserna.

Bedömning ur social dimension

Inom förvaltningen pågår ett arbete utifrån framtagna handlingsplan gällande korttidsplatser. Handlingsplanen innehåller flera strategier. Syftet med strategierna är bland annat att renodla verksamheten, skapa möjlighet till specialisering för att öka kvalitén för den enskilde. Änghagsgårdens vård- och omsorgsboende finns i en fastighet som fullt ut inte stöttar verksamhetens uppdrag vilket kan påverka kvaliteten för den enskilde.

Genom att samlokalisera korttidsverksamhet med vård- och omsorgsboenden ges möjlighet till stordriftsfördelar. Dessa kan bättre bidra till ökad kvalitet för den enskilde genom tillgången till god boendemiljö och rätt bemanning.

Målet med de pågående och föreslagna åtgärderna gällande korttidsplatser är att skapa en effektiv verksamhet med god kvalitet för den enskilde inom ramen för kommunens uppdrag.

Samverkan

Information har lämnats på förvaltningsövergripande samverkansgrupp den 17 november 2021.

Bilagor

1. Göteborgs Stads Handlingsplan gällande korttidsplats för tillfällig vård och omsorg 2019–2022
2. Lokalbehovsplan vård – och omsorgsboende för äldre 2020

Ärendet

Detta ärende handlar om avveckling av korttidsplatser på Änghagsgårdens vård- och omsorgsboende. Verksamhetens volym är för låg för att uppnå en effektiv verksamhet utifrån bemanning, ekonomi och kvalitet för den enskilde.

Beskrivning av ärendet

Göteborgs Stad har under en tid befunnits sig i ett läge med överkapacitet av lägenheter inom vård- och omsorgsboenden. Den situationen har använts för att genomföra olika åtgärder för att möta behov och kommande efterfrågan.

I samband med den nya nämndorganisationen påbörjades arbete med effektivisering av insatsen korttidsplats. Syftet är att i större utsträckning möjliggöra hemgång till ordinärt boende samt öka kvalitet och effektivitet i insatsen på korttidsenheter. Strategierna nedan är vägledande:

- Bra dimensionering av vård- och omsorgsboenden där balansen mellan somatik- och demensinriktning avspeglar behoven
- Skapa möjligheter för den enskilde att komma hem genom trygg övergång mellan sjukhuset och hemmet
- Gemensam inriktning gällande krav och mål för korttids- och avlösningssatser inom Göteborgs Stad
- Minska genomsnittstiden på korttidsplatser till nya mål

Syftet med strategierna är att göra korttidsplatser för vård och omsorg mer renodlade och skapa möjlighet för specialisering inom korttidsverksamheten, vilket kan öka kvaliteten för den enskilde inom ramen för kommunens uppdrag. Strategierna finns beskrivna i Göteborgs Stads Handlingsplan gällande korttidsplats för tillfällig vård och omsorg för perioden 2019–2022.

Som ett led i att minska smittspridningen utifrån covid-19 har Göteborgs Stad ställt om produktionen av korttidsplatser från dubbelrum till enkelrum. Åtgärden medförde en halvering av antalet korttidsplatser. Det har skapat ett behov av att utöka antalet korttidsplatser samt se över befintliga enheter utifrån ett ekonomiskt perspektiv då vissa enheter utifrån minskad volym inte kan bära sin kostnad.

Under december 2020 stängdes Toftåsen, en av de största korttidsenheterna inom Göteborgs Stad. Ytterligare en korttidsenhet, Hammarhus, är under avveckling då byggnaden nått sin tekniska livslängd och kräver omfattande renovering.

Pandemin har påverkat behovsbilden gällande vård och omsorg och det finns en osäkerhet kring hur behoven kommer att se ut på sikt. Efterfrågan av korttidsvistelse är mer rörlig än tidigare. Flera faktorer har påverkat förändringen kring efterfrågan och behov. En gemensam faktor är effekterna av den pågående pandemin. Det är idag oklart hur sjukvårdens återgång till ordinarie planerade insatser kan komma att påverka efterfrågan och i vilken takt. Inom verksamheten kommer signaler om att målgruppen som får beviljade beslut om korttidsvård har mer omfattande vårdbehov och att behoven börjar närma sig nivåerna innan pandemin. Det är viktigt att förvaltningen har en hög beredskap att möta förändringar när det gäller behov och efterfrågan. Bedömning är att förvaltningen framöver kommer ha ett behov av 186 korttidsplatser inom det egna utförandet. Utöver dessa platser finns möjlighet att använda upphandlade korttidsplatser via gällande ramavtal för att möta behov och efterfrågan.

Änghagsgårdens vård- och omsorgsboende finns i en mindre fastighet från 1993 geografiskt belägen i Torslanda. Fastigheten ingår i Göteborgs Stads eget fastighetsbestånd. Det innebär att hyreskostnaden fortsättningsvis kommer att belasta förvaltningen tills fastigheten övergår till annan förvaltning, återtas av fastighetskontoret alternativt rivs. Förvaltningen ser över andra lämpliga alternativ till effektiv användning av den befintliga ytan.

Förvaltningen har genomfört en bedömning av Änghagsgårdens vård- och omsorgsboende utifrån de kriterier som nämnden fattade beslut om under nämndsammanträdet i oktober 2021. Korttidsverksamheten har 20 lägenheter fördelat på tre enheter och två plan. Den totala ytan är 1710 kvadratmeter med årshyra på 1 704 010 kronor (2022) med en kvadratmeterkostnad på 996 kronor. Lägenheterna är på cirka 30 kvadratmeter och uppfyller kriteriet för lägenhetsyta i ramprogrammet. I övrigt saknar huset tillräckliga gemensamhetsytor, mötesrum och förråd samt behöver en översyn gällande de inre flödena samt ytskikten.

Det begränsade antalet platser medger inte stordriftsfördelar gällande bemanning, fastighets- och kringkostnader utan att kvaliteten påverkas för den enskilde. Nattbemanningen blir kostnadsdrivande då antalet platser är lågt. Detta påverkar även den tidigare ansträngda bemanningssituationen för legitimerade medarbetare som är svåra att rekrytera. Sammanfattningsvis saknas rimliga möjligheter för att utveckla lokalen så att lokalen stöttar verksamhetens uppdrag genom sin utformning och bidrar till en effektiv resursanvändning.

Förvaltningens förslag är att utveckla korttidsplatserna på Änghagsgårdens vård- och omsorgsboende under första halvåret 2022 i samplanering av de redan pågående och föreslagna åtgärderna.

Tabellen nedan är sammanställning av samtliga pågående och föreslagna åtgärder för att möta förvaltningens bedömning av behovet 186 korttidsplatser inom eget utförande.

Tabell Korttidsplatser

Korttids enhet	Antal platser idag	Antal platser efter förändring	Kommentar
Bagaregårdens Vård- och omsorgsboende (1976)	14	28	Förändring enligt beslut april sammanträde 2021 genomförs hösten 2021.
Fredriksdalsgatans Vård- och omsorgsboende (1910, 1932, 1971)	25	33	Förändring enligt beslut april sammanträde 2021 genomförs hösten 2021.
Gråbergets Vård- och omsorgsboende (1978)	17	31	Förändring enligt beslut april sammanträde 2021 genomförs hösten 2021.
Högsbotorps Vård- och omsorgsboende (1932)	0	30	Förändring enligt beslut april sammanträde 2021 genomförs hösten 2021.
Nyproduktion BoTrygg Selma Lagerlöfs torg (2022)	0	40	Nyproduktion med inflyttning januari 2022
Lillekärr Södra Vård- och omsorgsboende (1973)	21	0	Förslag på avveckling i samband med inflyttning till nyproduktion BoTrygg Selma Lagerlöfs Torg januari 2022.*
Ängshagsgårdens Vård- och omsorgsboende (1993)	20	0	Förslag på avveckling första halvåret 2022*
Lövgärdets Vård- och omsorgsboende (1972)	0	24	Förslag på ytterligare korttidsplatser i Nordost*
Hammarhus Vård- och omsorgsboende (1971) *	51	0	Uppsagd för avflyttning och avveckling enligt beslut nämnsammanträde den 27 april 2021.
Hundraårgatans Vård- och omsorgsboende (1959)	9	0	Förslag på avveckling på grund av för låg volym*
Toftaåsens Vård- och omsorgsboende (1969)	0	0	Tomställd inför renovering december 2020 enligt tidigare beslut av stadsdelsförvaltningen Västra Göteborg. (51 korttidsplatser).
Totalt antal platser	157	186	* Förslag till nämnsammanträde november 2021

Förvaltningens bedömning

Ett omstruktureringsarbete pågår för att skapa fler korttidsplatser utifrån framtagna bedömning gällande behov och efterfrågan i de olika stadsområdena. Inledningsvis handlade det om att omvandla lägenheter för permanent vård och omsorg till korttidsplatser i anslutning av vård- och omsorgsboenden. Syftet var att skapa fler korttidsplatser samt en effektivare verksamhet utifrån kvalitet, effektiv bemanning och kostnader.

Förvaltningens bedömning är att korttidsplatserna på Ängshagsgårdens vård- och omsorgsboende behöver avvecklas då det inte är en effektiv verksamhet utifrån kvalitet, bemanning eller ekonomi. Fastigheten uppfyller inte kriterierna i ramprogrammet för vård- och omsorgsboende och stödjer inte verksamhetens uppdrag.

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen

Tina Isaksson
Avdelningschef

Babbs Edberg
Förvaltningsdirektör